

Lokale Inclusie Agenda 2025-2029

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
Thema's	6
1. Communicatie	7
2. Werkgeverschap	10
3. Dienstverlening	12
4. Openbare ruimte & gebouwen	14
5. Sport & Cultuur	17
6. Gemeenschapszin	19
Uitvoering, monitoring en evaluatie	22

Voorwoord

Voor u ligt de Lokale Inclusie Agenda 2025-2029 van Sittard-Geleen. Ruim één op de drie gemeenten in Nederland heeft een Lokale Inclusie Agenda. Sittard-Geleen was een van de eerste gemeenten die hiermee aan de slag ging. Met de Lokale Inclusie Agenda (LIA) 2020–2024 hebben we, samen met inwoners, ervaringsdeskundigen, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke collega's belangrijke stappen gezet naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Daar mogen we samen trots op zijn.

De eerste LIA was bedoeld om bewustwording te creëren en concrete verbeteringen in gang te zetten. Denk aan toegankelijke informatie, betere bereikbaarheid van de openbare ruimte en meer betrokkenheid van mensen met een beperking bij beleid en uitvoering. Dankzij de inzet van velen zijn mooie resultaten behaald, zoals het betrekken van ervaringsdeskundigen bij evenementen en het verbeteren van gemeentelijke communicatie.

Toch zijn we er nog niet. Daarom deze Lokale Inclusie Agenda 2025-2029. In deze nieuwe LIA geven we niet alleen een vervolg aan de eerste LIA, maar krijgt inclusie ook een bredere betekenis: ook diversiteit krijgt een duidelijke plek. Want een écht inclusieve gemeente houdt rekening met álle verschillen – zichtbaar en onzichtbaar.

Deze agenda is tot stand gekomen dankzij de betrokkenheid, kennis en passie van velen. Onze oprechte dank gaat uit naar alle organisaties, belanghebbenden en vooral de ervaringsdeskundigen die hun inzichten en ervaringen hebben gedeeld. En niet in de laatste plaats: dank aan de gemeentelijke medewerkers die met toewijding, creativiteit en doorzettingsvermogen steeds weer hebben gezocht naar oplossingen die écht het verschil maken.

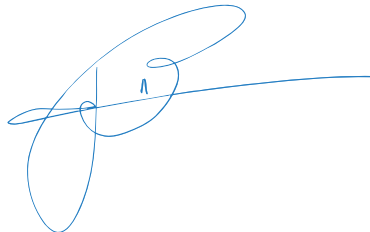
Ivo Tillie

Wethouder Inclusie

Judith Bühler

Wethouder Diversiteit

Inleiding

Nederland heeft in 2016 het verdrag van de Verenigde Naties (VN-verdrag) inzake de rechten van personen met een handicap ondertekend. Het doel is een gelijkwaardige deelname in de samenleving van mensen met een beperking. Iedere gemeente moet beleid ontwikkelen om ervoor te zorgen dat alle inwoners gelijkwaardig kunnen meedoen. De ondertekening van het VN-verdrag heeft geleid tot verplichtingen in de Jeugdwet, de WMO en de Participatiewet. Hierdoor zijn gemeenten verplicht om in hun plannen te vermelden hoe zij uitvoering geven aan dit verdrag. Sittard-Geleen verwijst in de beleidsplannen voor deze wetten naar de Lokale Inclusie Agenda (LIA).

In 2019 heeft de gemeente Sittard-Geleen, samen met de gemeenten Beek en Stein, het manifest (schriftelijke verklaring) Iedereen doet mee! ondertekend. De ondertekening was onderdeel van de startbijeenkomst Lokale Inclusie Agenda. Hier stonden de thema's bereikbaarheid, bruikbaarheid en begrijpelijkheid centraal. Dit manifest (schriftelijke verklaring) is de basis voor de Lokale Inclusie Agenda (LIA) 2020–2024. Hierin staat hoe de gemeente uitvoering geeft aan het verdrag van de Verenigde Naties (VN-verdrag) inzake de rechten van personen met een handicap. Het doel is een inclusieve samenleving waarin iedereen, met of zonder beperking, gelijkwaardig kan meedoen.

De LIA 2020-2024 richtte zich op tien projecten. Zoals het verbeteren van begrijpelijke informatie en de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Deze projecten zijn samen met ervaringsdeskundigen, ambassadeurs van mensen met een beperking en medewerkers van de gemeente opgepakt. Het motto "Niets over ons, zonder ons" stond centraal.

Evaluatie

In 2022 is een voortgangsrapportage (verslag) gemaakt om te kijken hoe het met de uitvoering van de projecten gaat. Deze rapportage laat zien dat iedereen die meedoet hier samen verantwoordelijk voor is. Het is belangrijk dat inclusie een vaste plek krijgt in het beleid van de gemeente. In juni 2024 is de Lokale Inclusie Agenda 2020-2024 afgerond en geëvalueerd. Er zijn goede stappen gezet om mensen meer bewust te maken, adviesgroepen op te richten en regelmatig met elkaar te overleggen. Ook zijn er duidelijke resultaten behaald die bijdragen aan een inclusiever Sittard-Geleen.

LIA 2025-2029

De Lokale Inclusie Agenda 2025-2029 bouwt voort op de resultaten van de LIA 2020-2024. Daarnaast wordt inclusie verder verdiept en verbreed. Net zoals in de Aanvliegroute inclusief Sittard-Geleen van de gemeente ligt de nadruk op diversiteit in brede zin. In de Aanvliegroute inclusief Sittard-Geleen staat wat wij verstaan onder inclusie, diversiteit en inclusief beleid.

Dat betekent dat we rekening proberen te houden met alle inwoners, ongeacht culturele achtergrond, gender, seksuele oriëntatie, religie, leeftijd, beperkingen of andere aspecten van identiteit.

We vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig, gewaardeerd en gelijk behandeld voelt. Inclusie gaat verder dan goede bedoelingen. Het vraagt om duidelijke actie en blijvende veranderingen. Het is niet genoeg om alleen over inclusie te praten. We moeten ook zorgen dat het gebeurt. Discriminatie komt helaas nog steeds voor. Bijvoorbeeld als mensen buitengesloten worden, ongelijk behandeld worden of op basis van wie je bent anders worden benaderd. Dit soort situaties nemen wij serieus. We kijken niet weg. We ondernemen actie om ervoor te zorgen dat iedereen gelijkwaardig behandeld wordt. We vinden discriminatie niet goed. We vragen inwoners om ervaringen van buitensluiting of discriminatie te melden bij Discriminatie.nl Limburg. Deze meldingen worden vertrouwelijk behandeld en zorgvuldig aangepakt. Zo blijven we werken aan een inclusieve samenleving waar iedereen zich welkom voelt.

Het doel van de Lokale Inclusie Agenda is om mensen in beweging te krijgen richting meer inclusie en diversiteit. De agenda zorgt voor actie en verandering die bijdragen aan een inclusieve samenleving. De verbreding van inclusie komt naar voren in dit document. Het streven naar bepaalde ambities en doelen wordt vaker genoemd. Dit is geen toeval: veel van deze ambities zijn nog in een beginstadium, waardoor het soms lastig is om duidelijke uitspraken te doen. Woorden zoals 'streven naar' passen bij de situatie nu, waarin nog ruimte is voor verdere afstemming en samenwerking met partnerorganisaties. Met deze aanpak kunnen we beter reageren op nieuwe ideeën of veranderingen tijdens het uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda 2025-2029.

Samen met partners en inwoners hebben we de Lokale Inclusie Agenda gemaakt. Bij het verder uitwerken en uitvoeren van de LIA 2025-2029 blijven we samenwerken met onze partners en inwoners.

Thema's

We hebben samen met mensen met verschillende achtergronden, partnerorganisaties en inwoners steeds gesprekken gevoerd om de basis van de nieuwe Lokale Inclusie Agenda te maken. De behoeften en ideeën van inwoners en partnerorganisaties zijn opgehaald. Deze zijn vervolgens verwerkt, getoetst aan bestaand beleid en vertaald naar ambities en acties van de gemeente Sittard-Geleen.

We kunnen de ambities van de gemeente Sittard-Geleen in deze agenda in verschillende thema's indelen. Per thema staat wat wij belangrijk vinden, welke doelen wij nastreven en waar we mee aan de slag gaan. Ieder hoofdstuk heeft deze gelijke opbouw.

De thema's zijn:

1. communicatie
2. werkgeverschap
3. dienstverlening
4. openbare ruimte en gebouwen
5. sport & cultuur
6. gemeenschapszin

1. Communicatie

Wij vinden het belangrijk dat iedereen toegang heeft tot onze informatie.

Daarom werken we aan begrijpelijke, inclusieve (digitale) communicatie. Zodat alle inwoners goed geïnformeerd worden en makkelijk gebruik kunnen maken van onze diensten. Het doel is dat onze informatie en diensten vindbaar, bruikbaar en gebruiksvriendelijk zijn. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat wij actief communiceren over inclusie en diversiteit.

Wij werken aan heldere, begrijpelijke en duidelijke taal

Taalniveau B1 Wij communiceren zoveel mogelijk in eenvoudig Nederlands op taalniveau B1. Een tekst op B1-niveau bestaat uit makkelijke woorden die bijna iedereen gebruikt.

Herkenning Wij streven zowel in tekst als beeld naar toegankelijkheid, herkenning en begrip in onze communicatie, vrij van stereotypen (vooroordelen) en rekening houdend met verschillende achtergronden.

Logisch Wij letten op een duidelijke volgorde in onze teksten.

Ervaringsdeskundigheid Ervaringsdeskundigen helpen ons om onze informatie nog toegankelijker en begrijpelijker te maken.

Wij zorgen dat online informatie op een toegankelijke manier wordt aangeboden

Digitale bezoekers Wij zorgen dat onze online informatie en diensten te vinden, te gebruiken en te begrijpen zijn.

Toegankelijkheid Wij zorgen dat de website van de gemeente en onze digitale formulieren voldoen aan de toegankelijkheidseisen die gesteld worden vanuit de WCAG (de internationale standaard voor digitale toegankelijkheid). Wij voeren hiervoor toegankelijkheidsaudits (controles) uit. Op onze website publiceren wij een actuele toegankelijkheidsverklaring. De website van de gemeente Sittard-Geleen heeft een vertaalfunctie, waarmee je de pagina's kunt vertalen naar verschillende talen.

Wij bieden onze medewerkers handvatten voor inclusieve en toegankelijke communicatie

Training Wij bieden onze medewerkers training aan over schrijven op taalniveau B1.

Schrijfwijzer Onze schrijfwijzer bevat tips en richtlijnen over het toepassen van inclusieve communicatie.

“De LIA is een belangrijke stap richting een samenleving waarin iedereen gelijke kansen krijgt en discriminatie geen plek heeft. Als organisatie met expertise in

(anti)discriminatie denken wij graag mee over beleid en monitoring.

Echte inclusie begint bij het erkennen van mensenrechten en het tegengaan van uitsluiting. Daarom ondersteunen wij de inclusie agenda. Samen bouwen we aan een provincie waar diversiteit wordt gewaardeerd, gelijke behandeling vanzelfsprekend is en ieder mens met respect wordt behandeld. Samen maken we het verschil.”

Camila van Keulen -

Directeur-bestuurder Discriminatie.nl Limburg

Handreiking besluiten Wij scherpen de handreiking over de inclusieparagraaf in collegevoorstellen aan, op basis van de Aanvliegroute Inclusief Sittard-Geleen. Zodat medewerkers de elementen van diversiteit, inclusie en antidiscriminatie goed op kunnen nemen in de besluitvorming.

Toegankelijk scannen Wij ontwikkelen een factsheet 'digitale toegankelijkheid' die medewerkers kunnen gebruiken. Hierin staat uitgelegd hoe documenten in gescand moeten worden, zodat deze voorleesbaar en doorzoekbaar worden opgeslagen.

Wij communiceren actief over diversiteit en inclusie

Laten zien Wij laten zien wat we hieronder verstaan, wat we doen en wat we bereiken op dit gebied. Dit doen we samen met onze partners.

Inspiratie en acceptatie We inspireren en dragen eraan bij dat diversiteit wordt geaccepteerd. En dat iedereen de vrijheid voelt om zichzelf te zijn, door goede voorbeelden voor en door onze inwoners en medewerkers te delen. Tegelijk erkennen we dat discriminatie en uitsluiting nog altijd voorkomen en diepe impact hebben. Door deze realiteit te benoemen én actief tegen te gaan, werken we aan echte acceptatie en gelijkwaardigheid voor iedereen.

Partners Wij ondersteunen onze partners, om binnen de samenleving actief over diversiteit, inclusie en antidiscriminatie te communiceren.

“Werken aan inclusie betekent werken aan vertrouwen, veiligheid en verbondenheid. Met de LIA zetten we samen

stappen richting een samenleving waarin iedereen zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt. Ik ben trots dat ik namens onze organisatie hieraan heb meegewerkt. De samenleving is steeds diverser geworden. Als we van al die verschillen een samenhangende gemeenschap willen maken, dan is inclusie heel belangrijk. Het is nodig dat de gemeente dit ook laat zien, zowel in het bestuur als in de organisatie. Laten we ook inwoners betrekken bij het uitvoeren van het beleid.”

**Bouchaib Saadane -
Provinciaal Platform voor Diversiteit**

2. Werkgeverschap

Wij vinden het belangrijk een inclusieve werkgever te zijn. Daarom behoren diversiteit en inclusie tot de kernwaarden van ons Human Resources (HR)-beleid. Ons doel is om een werkomgeving te creëren die voor iedereen toegankelijk is en waarin iedereen zich welkom, veilig en gewaardeerd voelt. We moedigen medewerkers aan om hier actief aan bij te dragen. Wij zorgen voor een cultuur waarin iedereen welkom is. We waarderen de verschillende achtergronden van onze medewerkers. Unieke ideeën en talenten helpen ons om betere keuzes te maken en zorgen voor een sterkere werksfeer. We vinden dat we als overheid een voorbeeldrol hebben op het gebied van inclusief werkgeverschap en dragen dit uit.

Wij werken toe naar inclusief werkgeverschap

Meting We meten de ervaring en beleving van medewerkers met diversiteit en inclusie op de werkvloer. De resultaten nemen we mee in een actieplan.

Actieplan We stellen een actieplan op waarin we de stappen beschrijven die we nemen om diversiteit en inclusie op de werkvloer te vergroten.

Inclusieve medewerkersreis We werken aan een inclusieve medewerkersreis. Dit betekent dat we werken aan inclusiviteit op het gebied van werving en selectie, onboarding, ontwikkeling en groei, binden en uitstroom.

Ervaringsdeskundigheid Wij werken samen met ervaringsdeskundigen, waar nodig. We stemmen dit af en werken samen met Vidar.

Wij werken aan bewustwording over het belang van diversiteit en inclusie

Bijeenkomsten We bieden bewustwordingsbijeenkomsten over diversiteit en inclusie aan voor alle medewerkers en leidinggevenden.

Partners Wij dragen bij aan het verbeteren van bewustzijn bij ondernemers en organisaties dat ook zij bijdragen aan een inclusieve samenleving. Vidar vervult hierin een actieve rol. Ze doen dat onder andere in de werving en in het bieden van werk en werkbegeleiding aan medewerkers die afhankelijk zijn van een beschutte en veilige werkomgeving.

“Het meedenken over de LIA was inspirerend.

De gesprekken waren heel waardevol. Iedereen kon zijn of haar stem laten horen. De samenwerking was open, positief en kritisch op een goede manier. Het was mooi om te zien hoe snel de gemeente aan de slag ging met de feedback en uitdaging om als werkgever het goede voorbeeld te gaan geven. Dit door het thema diversiteit en inclusie te agenderen in het HR-beleid. Vanuit mijn rol blijf ik aandacht vragen voor duidelijke en begrijpelijke communicatie. Ik zet ervaringsdeskundigen in en ik blijf meedenken over verbeteringen. De LIA is belangrijk, want niemand mag uitgesloten worden. Het draait om bewustwording, verhalen delen en samen doen. Alleen dan ontstaat echte inclusie.”

Henrike Rutten – MEE Zuid-Limburg

“De Lokale Inclusie Agenda brengt diverse partijen samen in een inspirerend en open proces.

Als vertegenwoordiger van senioren waardeer ik vooral het samenbrengen van verschillende achterbannen en het versterken van wederzijds begrip. Het besef dat ook senioren soms zorgen voor flinke inclusie-uitdagingen was voor mij een eye-opener. De actieve betrokkenheid van gemeentemedewerkers en de samenwerking tussen uiteenlopende groepen maken de LIA waardevol en duurzaam. Mijn rol is het informeren en enthousiasmeren van mijn achterban, zodat we samen stap voor stap toewerken naar een inclusieve samenleving waarin iedereen meetelt.”

Guus van Egdom – KBO Limburg

3. Dienstverlening

Wij vinden het belangrijk dat onze dienstverlening respectvol, gastvrij, toegankelijk, begrijpelijk en op maat is. In onze dienstverlening staan mensen centraal en respecteren we verschillen. Ons doel is voor iedereen (online) bereikbaar te zijn. Onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers kiezen zelf hoe, waar en wanneer men contact met ons zoekt. Als het nodig is bieden we hulp aan inwoners of ondernemers. Waar gewenst, is ook ruimte voor persoonlijk contact. We vinden het namelijk belangrijk dat iedereen zich welkom, gehoord en geholpen voelt. Wij hebben aandacht voor toegankelijkheid en begrijpelijkheid in onze dienstverlening. We werken voortdurend aan verbeteringen op dit vlak en betrekken hier ervaringsdeskundigen en medewerkers bij.

Wij zorgen dat onze dienstverlening toegankelijk is voor iedereen

Communicatiemiddelen Om iedereen goed te bereiken en ervoor te zorgen dat informatie toegankelijk is, gebruiken we zowel digitale als fysieke communicatiemiddelen.

Digitale diensten Wij onderzoeken onze digitale diensten om te bepalen of deze voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Waar nodig, verbeteren we de toegankelijkheid.

Monitoring We monitoren onze dienstverlening door regelmatig feedback te vragen aan gebruikers en door middel van controles en evaluaties. Wij zorgen ervoor dat de communicatie en processen voor iedereen begrijpelijk en toegankelijk blijven.

Wij bieden onze medewerkers training over inclusieve dienstverlening

Training Wij bieden (online) een training aan voor medewerkers. Deze training gaat over inclusieve dienstverlening. Diversiteit en het (h)erkennen van discriminatie is hierbij belangrijk. De training sluit aan bij de behoeftes van onze medewerkers.

Toegankelijke documenten We letten erop dat PDF-documenten goed toegankelijk zijn. Daarom maken we een handreiking en factsheet voor onze medewerkers. Hierin staat hoe zij op een eenvoudige manier Word-documenten op kunnen slaan als een basaal toegankelijke pdf.

“Wat mij raakte, was dat de gemeente opnieuw openstond voor reflectie op de besluitvorming rond de LIA, ondanks eerdere ideeën. De kracht van dit traject zit in de

samenwerking: 11 organisaties die op gelijkwaardige basis samen optrekken. LIA biedt een kans om inclusiviteit structureel en breed binnen het sociaal domein te verankeren. Het is belangrijk dat deze organisaties actief betrokken blijven en dat inclusiviteit niet beperkt blijft tot een werkgroep of een verouderd VN-verdrag. Alleen zo krijgt inclusie betekenis voor álle inwoners.”

**Maret de Raad –
Stichting Sociaal Overleg Sittard-Geleen**

4. Openbare ruimte & gebouwen

Wij vinden het belangrijk dat de openbare ruimte (de ruimte buiten waar iedereen gebruik van mag maken) toegankelijk, veilig en prettig is voor iedereen. Dit geldt voor hoe makkelijk mensen een gebouw in kunnen, maar ook hoe prettig zij zich voelen. Daarom zorgen we er steeds voor dat de openbare ruimte netjes blijft en beter wordt. We willen dat de openbare ruimte past bij wat inwoners nodig hebben. We werken hierbij samen met mensen die hier ervaring mee hebben, met buurtbewoners en met andere betrokkenen. Zo maken we de openbare ruimte toegankelijk voor iedereen. Een plek waar mensen graag zijn, anderen kunnen ontmoeten, kunnen bewegen en ontspannen.

Wij streven naar inclusieve voorzieningen die voor iedereen toegankelijk zijn

Toegankelijkheid In nieuwbouw en in aanpassingen van gemeentelijk vastgoed (alle gebouwen en grond die van de gemeente zijn) houden wij rekening met toegankelijkheid. Wij voldoen daarbij aan de wet.

Toegankelijkheidseisen 1 Wij gebruiken de toegankelijkheidseisen bij het ontwerpen, plannen, aanbesteden en uitvoeren van projecten in de openbare ruimte en bij publieke gebouwen.

Toegankelijkheidseisen 2 Wij passen de toegankelijkheidseisen ook toe bij groot onderhoud en vernieuwing van gemeentelijke en maatschappelijke gebouwen die voor het publiek zijn.

Toegankelijkheidseisen 3 Wij zorgen ervoor dat publieksruimtes van de gemeente voldoen aan de toegankelijkheidseisen van Integrale Toegankelijkheid standaard (ITs) of een vergelijkbare norm.

MIVA-toiletten Wij streven ernaar dat in de nieuwbouw van gemeentelijke gebouwen op elke verdieping MIVA-toiletten zijn. Dit zijn toiletten die geschikt zijn voor mensen met een beperking. De afkorting MIVA staat voor: Mindervalide Toiletvoorziening.

Wij werken samen met inwoners aan de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen

Betrekken inwoners Wij betrekken inwoners actief bij het verbeteren van hun leefomgeving.

Luisteren Door goed te luisteren naar bewoners, gebruikers, vakmensen en ontwerpers van de openbare ruimte, kunnen we deze ruimte beter maken. We passen de omgeving aan op wat mensen nodig hebben en wat beter kan. Zo zorgen we samen voor een fijne, toegankelijke en gezonde plek waar iedereen gebruik van kan maken.

Wij werken aan een leefbare, toegankelijke en gezonde openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen

Leesbaarheid Wij zorgen ervoor dat de inrichting van de openbare ruimte logisch en overzichtelijk is, zodat inwoners weten waar ze zijn en er goed in kunnen bewegen.

Openbare ruimte 1 Bij beheer- onderhoudstaken, reconstructies of projecten aan de openbare ruimte hebben wij blijvend aandacht voor toegankelijkheid en leesbaarheid van de openbare ruimte.

Openbare ruimte 2 Bij nieuwe plannen voor de openbare ruimte gebruiken wij de Ontwerp Catalogus Openbare Ruimte Sittard-Geleen. Hierin staan richtlijnen die zorgen voor een toegankelijke omgeving. We houden ons aan deze richtlijnen:

- Routegeleiding 2021
- CROW ASVV (richtlijn voor inrichting van wegen en straten)
- "Richtlijn Toegankelijkheid" van het CROW
- Integrale Toegankelijkheid standaard (ITs)

Gebouwen met publieksfunctie Bij het onderhouden en vernieuwen van gebouwen van de gemeente die open zijn voor publiek, blijven we letten op toegankelijkheid.

Ervaringsdeskundigheid Wij blijven (ervarings-)deskundigheid betrekken bij het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte en gebouwen.

Wij bieden onze medewerkers (meer) inzicht in toegankelijkheid

Ervaringsparcours Wij organiseren een ervaringsparcours voor onze medewerkers waarbij aandacht is voor zowel fysieke als psychische toegankelijkheid en voor diversiteit.

"Ja, hij is er! De Lokale Inclusie Agenda (LIA) 2025-2029.

De weg daar naartoe was lang; soms bochtig en hobbelig. Toch zijn we samen aan de "eindstreep" gekomen: die mooie stip op de horizon. Het maakt niet uit WIE je bent, WAT je bent of WAAR je vandaan komt - IEDEREEN moet MEE kunnen doen in een toegankelijk en inclusief Sittard-Geleen."

Herman Evers –
Commissie Sittard-Geleen Inclusief

5. Sport & Cultuur

We vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen aan sport en cultuur. Bewegen, creativiteit en ontspanning dragen bij aan een gezond en plezierig leven en iedereen moet de kans krijgen om mee te doen. Daarom werken we steeds aan een breed en inclusief aanbod van sport- en cultuuractiviteiten. Wij geloven dat sport en cultuur verbinden, inspireren en bijdragen aan een sterke gemeenschap. We streven ernaar dat drempels verdwijnen en dat iedereen nieuwe mogelijkheden krijgt. Zodat iedereen kan meedoen, zich welkom voelt en zich kan ontwikkelen in een gezonde en bruisende omgeving.

Wij maken sport en cultuur voor iedereen laagdrempelig en bereikbaar

Onderzoek We onderzoeken of het aanbod van cultuur, sport en bewegen in de gemeente goed past bij wat onze inwoners nodig hebben. De uitkomsten van dit onderzoek maken we duidelijk en overzichtelijk.

Betrekken inwoners Wij betrekken inwoners, sporters, trainers, makers en ervaringsdeskundigen bij het verbeteren en uitbreiden van het cultuur- en sportaanbod, aansluitend bij de wensen en behoeften van verschillende doelgroepen.

Informerende sportaanbieders We werken aan bewustwording bij sportaanbieders over inclusief aanbod door het inzetten van verenigingsondersteuning.

Ontmoeten We stimuleren creativiteit, sporten en spelen in de openbare ruimte waarbij inwoners elkaar ontmoeten.

Wij zetten in op een inclusief aanbod

Stimuleren inclusief aanbod We stimuleren het inrichten van inclusief of aangepast aanbod. Daarnaast onderzoeken we met onze partners of het mogelijk is prikkelarm aanbod in te richten, bijvoorbeeld met De Domijnen.

Samenwerken We stimuleren samenwerking tussen verenigingen, scholen en maatschappelijke organisaties om sport en cultuur voor iedereen mogelijk te maken.

Promoten Wij promoten inclusief sporten en bewegen via Iedereen Kan Sporten. We geven ook meer bekendheid aan sport door het sportplatform Soeple, zodat inwoners weten waar ze kunnen sporten en bewegen. We maken verbinding tussen Iedereen Kan Sporten en Soeple. Daarnaast brengen we het Volwassenenfonds en Jeugdfonds Sport & Cultuur verder onder de aandacht om financiële drempels weg te nemen zodat iedereen kan sporten.

Subsidiecriteria Cultuurinstellingen moeten werken volgens de Code Diversiteit & Inclusie. Wij zetten dit in de regels voor subsidie voor professionele instellingen, zodat we hier goed op kunnen letten.

“De Lokale Inclusie Agenda is een krachtige gezamenlijke beweging waarin ervaringskennis écht telt. Het open, coöperatieve proces waarin partners, ervaringsdeskundigen

en inwoners samen vormgeven, versterkt inclusie op alle vlakken. Sport en bewegen worden zo ingezet als verbindend middel, wat aansluit bij mijn dagelijkse werk om mensen met een beperking passende sportkansen te bieden. De erkenning van diversiteit en sociale veiligheid maakt de agenda bijzonder waardevol. Door deze samenwerking ontstaat duurzame verandering, met meer bewustzijn en draagvlak voor inclusief sportaanbod. Samen bouwen we aan een samenleving waar iedereen zich welkom voelt.”

Chantal Bos -
Iedereen Kan Sporten Zuid-Limburg/Ecsplora

6. Gemeenschapszin

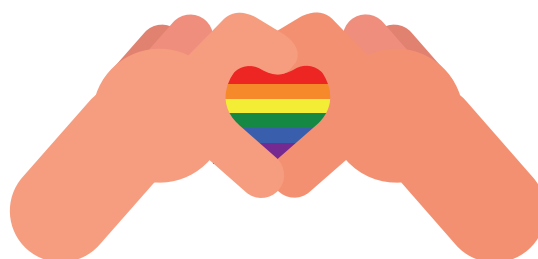
Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen, zich verbonden voelt en kan bijdragen aan een sterke en hechte gemeenschap. Gemeenschapszin* zorgt voor saamhorigheid, betrokkenheid en wederzijds begrip waardoor mensen zich gehoord en gesteund voelen. Samenwerking is heel belangrijk voor het versterken van inclusie en diversiteit en het voorkomen en tegengaan van discriminatie. Daarom werken we aan initiatieven die ontmoeting, samenwerking en betrokkenheid stimuleren. Wij werken hieraan door ideeën en initiatieven uit de samenleving de ruimte te geven.

**Gemeenschapszin is dat mensen elkaar helpen en samen zorgen voor een fijne en veilige plek om bijvoorbeeld te wonen. Het is het gevoel van saamhorigheid, waarbij mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar en voor de buurt of groep waar ze deel van uitmaken.*

Wij zorgen ervoor dat iedereen de kans krijgt om zich in te zetten voor de samenleving

Participatie We zorgen ervoor dat verschillende groepen makkelijker kunnen meedoen. We organiseren dit het liefst in de wijk of kern. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven. We passen de manier van meedoen aan waar dat nodig en mogelijk is.

Deelname aan Ontwikkelpaden Wij stimuleren deelname van maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen die actief zijn op het gebied van inclusie en diversiteit in de bestaande Ontwikkelpaden**.

(** Alles wat we doen, gebeurt in de richting van de zogenoemde Toekomstvisie 2030 'de doelen van de samenleving'. Inwoners, organisaties, bedrijven en gemeente hebben samen de doelen voor Sittard-Geleen bepaald. In vier gebieden, zogenoemde Ontwikkelpaden, voeren we nu deze doelen ook samen uit. Dit krijgt vorm in initiatieven en projecten in de directe omgeving van waar mensen wonen en leven. Momenteel zijn Ontwikkelpaden in Sittard West, Sittard Centrum, Geleen Centrum en Geleen Zuid).

Wij werken samen met inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers op basis van gedeelde verantwoordelijkheid aan een inclusieve samenleving waarin geen plaats is voor discriminatie

Lokale initiatieven Wij stimuleren en maken ruimte voor lokale initiatieven en projecten die bijdragen aan inclusie en diversiteit.

Wijkinitiatieven Wij werken samen aan ideeën en plannen die door mensen uit de wijk bedacht zijn. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij bestaande evenementen of activiteiten.

“Als deelnemer aan de LIA heb ik vooral gekeken naar hoe mensen met verschillende levensbeschouwelijke achtergronden kunnen meedoen. Ik vond het goed dat het thema

‘gemeenschaps-zin’ werd toegevoegd. De gemeente laat zien dat ze betrokken is en neemt het voortouw. Dat is positief. Wij willen ons richten op concrete acties. Binnen mijn netwerken zetten wij ons dagelijks in voor respect, nabijheid, duurzaamheid, compassie en gelijkwaardigheid. De LIA kan pas echt slagen als we allemaal in actie komen in ons dagelijks leven, of zoals ik dan zeg: ieder op zijn eigen vierkante meter.”

**Peter van der Goot –
Interreligieus Platform Zin in Limburg**

“De ontwikkeling van de LIA was een inspirerend proces.

We hebben samengewerkt met vertegenwoordigers van verschillende organisaties, met een mooie mix aan leeftijden, achtergronden en denkhoeken. Deze diversiteit zorgde voor goede gesprekken en nieuwe inzichten. De creatieve aanpak maakte de bijeenkomsten dynamisch. We waarderen dat de gemeente écht luistert en samen met maatschappelijke partners werkt aan praktische, inclusieve oplossingen. De LIA is voor ons waardevol, omdat het diversiteit een vaste plek geeft. Alleen samen kunnen we bouwen aan een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Wij dragen daar graag aan bij.”

Maud Evers – COC Limburg

“De totstandkoming van de LIA was voor mij een waardevol proces door de brede vertegenwoordiging van partners en de open, gelijkwaardige samenwerking.

Het viel mij op hoe iedereen een eigen definitie van inclusie heeft, wat leidde tot mooie dialogen en waardevolle inzichten. Vooral de spontane gesprekken maakten het proces betekenisvol. Ik ben trots dat gemeenschapszin een plek heeft gekregen, omdat dit voor ons een belangrijke basis is. Vanuit MIK&PIW Groep blijven we bouwen aan inclusie in de haarvaten van de samenleving – in buurten, op scholen en in de openbare ruimte. Wat mij betreft is de sleutel tot succes: bewoners betrekken en samen betekenis geven aan meedoen.”

Sjors van Vugt – MIK&PIW Groep

Uitvoering, monitoring en evaluatie

Samen met partnerorganisaties voeren we de Lokale Inclusie Agenda 2025-2029 uit. De Beleidsmedewerker Inclusie is kartrekker en programmamanager. De Beleidsmedewerker Inclusie legt de verbinding tussen collega's en partnerorganisaties.

Monitoring en evaluatie gebeurt op twee manieren:

1. Interne monitoring en evaluatie

Bestaande, reguliere overleggen en interne afstemming wordt geformaliseerd. Eén keer per jaar is er een evaluatiebijeenkomst voor alle betrokken medewerkers en inclusie-ambassadeurs. Tijdens deze bijeenkomst wordt gekeken hoe de uitvoering van de LIA verloopt en worden er aanpassingen gedaan als dat nodig is.

2. Externe monitoring en evaluatie

De bestaande overleggen met partnerorganisaties gaan door. Elke jaar wordt de uitvoering van de LIA besproken en geëvalueerd.

De gemeenteraad krijgt een halverwege de looptijd van de LIA een voortgangsrapportage en ontvangt ook een eindevaluatie.

Dit is een publicatie van de gemeente Sittard-Geleen, juni 2025.

Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de gemeente Sittard-Geleen.